

Содржина на предметните програми

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ПРВА ГОДИНА, ПРВ СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 1

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на писмото и библиотеките			
2.	Код	ЗБ1 ИПБ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски знаења од областа на историјата на писмото и историјата на библиотеките. Паралелна цел ќе претставува и оспособување на студентите за самостојно истражување и препознавање на писмата, нивните карактеристики и симболи (пиктографско, идеографско, фонографско, клинесто, египетско, писмото на Античките Македонци, кинеско писмо, алфабетски писма, латинско и словенско писмо). Стекнување со знаење за развојот на најрепрезентативните библиотеки кои оставиле силен печат врз културната историја.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на историјата на писмото (пиктографско, идеографско, клинесто, египетско и др.); Писмени споменици на старословенски јазик; Зачетоци на библиотекарството како високо вредна, незаменлива и универзална придобивка на културата; Александриска библиотека; Развојот на библиотеките во Антиохија и Пергам; Библиотеките во Римската империја; Развојот на библиотеките во средниот и новиот век.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Прв тест- мин. 18 макс. 35 Втор тест – мин 18 макс. 35		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување на настава и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Сузана Котовчевска	Писмата и библиотеките во стариот и средниот век	Бомат графикс	2008
		2.	Сузана Котовчевска	Библиотеките низ вековите	С. Котовчевска	2018
	3.	Lajonel Kason	Biblioteke starog sveta	Clio	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Сузана Котовчевска	Библиотеките во средниот и новиот век	Бомат графикс	2011
		2.	Bugarski R.	Pismo		1997

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на писменоста во Македонија			
2.	Код	ЗБ1 ИПМ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): стекнување знаења за почетоците и развојот на словенската писменост во Македонија, првите словенски писма, просветителите светите Кирил и Методиј, Климент и Наум Охридски.				
11.	Содржина на предметната програма: 1.Услови, развој и појава на словенската писменост во Македонија. 2. Просветителите свети Кирил и свети Методиј-живот и дејност 3. Просветителот свети Климент Охридски - живот и дејност 4. Просветителот свети Наум Охридски - живот и дејност.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Виолета Мартиновска	Историја на писменоста во Македонија	Авторско издание	2021
	2.	Виолета Мартиновска	Поетот и просветителот свети Наум Охридски	Современост	2016
	3.	Виолета Мартиновска	Свети Кирил Философ	Авторско издание	2019
	22.2.	Дополнителна литература			
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Виолета Мартиновска	Древни книжевни текстови	Авторско издание	2013
2.		Виолета Мартиновска	Свети Климент Охридски	Педагошки факултет „Св.Климент Охридски“ Скопје	2010
3.		Виолета Мартиновска	Беседникот свети Климент Охридски	Авторско издание	2020

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Книгата и теориите на читањето			
2.	Код	ЗБ1 КТЧ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Анита Штерјоска Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за традиционалната писменост наспроти писменоста во информациското општество; да се запознаат со антрополошките и со историските основи на читањето; да ги усвојат теориите на читањето и основите на книжевната рецепција; да ја воочат функционалноста на теориите на читањето; да осмислуваат и да спроведуваат проекти за промовирање на книгите и читањето; да изградат критички став кон книгата и кон пишаните извори на информации; да стекнат вештини за академско читање и да се воведат во основите на академското пишување и презентирање на академски трудови.				
11.	Содржина на предметната програма: Читањето како општествен феномен; Антропологија на книгата и читањето; Перцепции на книгата низ историјата; Книжевна рецепција; Поттикнување на читањето и читачките навики; Структура на читателите; Иднината на читањето во информациското општество (електронска книга, печатената книга; Функциите на книгата и современите културни потреби; Книгата како продукт, Функцијата на книгата; Функционални и книжевноуметнички аспекти на книгата; Библиофилија и библиоманија; Академско читање; Академско пишување (карактеристики на есеј, семинарски, дипломски, магистерски, докторски труд; Презентација на академски и научни трудови.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, работилници, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: редовност и активност на предавања и на вежби. Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени од предвидените активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kovač, M.	Čitam da se pročitam: deset razloga za čitanje knjiga u digitalno doba	Ljevak, Zagreb	2021
		2.	Божиќ, Ј.	Антропологија књиге и читања (превод на македонски јазик)	Народна библиотека Србије	1999
		3.	Peti-Stantić, A.	Čitanjem do (spo)razumijevanja: od čitalačke pismenosti do čitateljske sposobnosti.	Ljevak, Zagreb	2019
	4.	Tatković, N.; Muradbegović, A. (ur.).	Modeli ili teorije čitanja u nastavnoj praksi	Sveučilište u Rijeci - Visoka učiteljska škola u Puli i Hrvatski pedagoško-književni zbor Zagreb	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wolf, M.	Čitatelju, vrati se kući: čitateljski mozak u digitalnom svijetu	Ljevak, Zagreb	2019
		2.	Grosman, M.	U obranu čitanja: čitatelj i književnost u 21. stoljeću.	Algoritam, Zagreb	2010
		3.	Manguel, A.	Povijest čitanja	Prometej, Zagreb	2001
	4.	Јурчиќ, А., Фејос, А., Диниќ, М., Чупиќ, М.	Приручник за успешно читање и писање (превод на македонски јазик)	American Councils of International Education	2010	

Реден број на прилогот: 4

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик со култура на изразувањето 1			
2.	Код	ЗБ1-МЈ1			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандилоvsка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат општи теориски знаења од областа на лингвистиката и за историскиот развој на македонскиот јазик; да се запознаат со структурата и со начинот на функционирање на македонскиот стандарден јазик на фонетско-фонолошко ниво и во однос на правописната и на правоговорната стандарднојазична норма; да стекнат знаења за да ја развиваат и да ја негуваат културата на усното и на писменото изразување, да го развиваат стилот на пишување и на говорење во секојдневната и во јавната комуникација.				
11.	Содржина на предметната програма: Јазикот како систем за општење; јазикот и говорот; говорот и писмото; класификација на јазиците; историски развој на македонскиот јазик; усвојување на основните теориски знаења од областа на фонетиката и на фонологијата на македонскиот стандарден јазик (глас, фонема, буква; гласовен систем и гласовни промени; акцент, акцентирање и акцентски целисти); правопис и правоговор на македонскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови: Писмен дел – два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода Устен дел – завршен испит до 10 бода		80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: редовно присуство на предавања и на вежби, со најмалку три неоправдани отсуства.			

		Услов за полагање завршен испит: да има потпис и освоени најмалку 16 бода од активностите.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Маленко, Б., Бандиловска, Е.	Практикум по македонски јазик со култура на изразувањето I	Арс ламина	2021
		2.	Група автори	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“/ Култура	2017
	3.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Спасов, Љ., Савицка, И.	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	Детска радост	1997
		2.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Македонски јазик за средното образование	Просветно дело	1997
3.	Конески, Б.	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост	1999		

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Општа педагогија			
2.	Код	ЗБ1 ОПЕ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат научни знаења, но и да градат ставови и вредности од Општа педагогија како основа за изучување на останатите педагошки дисциплини и да се оспособат стекнатите знаења да ги применат во извршувањето на својата идна професија- наставник.				
11.	Содржина на предметната програма: Педагогијата и нејзиниот предмет на проучување. Научното определување на педагогијата; Систем и содржина на педагошките дисциплини; Педагогијата во системот на науките; Развојот на педагошката мисла; Воспитанието и образованието низ историските епохи; Основни педагошки категории и поими; Фактори за развојот на личноста (биолошки, средински, активност на личноста), Детерминантите на развојот на современата педагошка наука; Воспитно-образовната цел; Подрачја на педагошко делување во процесот на развој на личноста (интелектуален аспект, работно-технички, физичко-здравствен, морален, естетски и емоционален); Стереотипите и предрасудите во образованието и можностите за нивно надминување; Општи карактеристики на воспитно-образовниот (училишен) систем, Системот на образованието во Р. С. Македонија; Странски, европски воспитно- образовни системи. Критика на школскиот систем во светски размери и појавата на алтернативни училишта.				
12.	Методи на учење: интерактивни методи: разговор, дискусија, дебати, презентации (усни, писмени), студии на случај, демонстрација, критички осврти, компарација, текст- анализа (анализа, синтеза, евалуација).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	60 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување: усмено или писмено				
	17.1.	Тестови	2 (теста/ колоквиуми) најмногу до 70 бодови заедно		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Најмногу до 20 бода		
	17.3.	Активност и учество	Најмногу до 10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За редовните студенти редовност на предавања и доколку не се положат колоквиумите, се оди на завршен испит			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Попова-Коскарова, Р	Вовед во педагогијата	КА-ЕЛ:ЕС - принт	2019
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Атанасоска, Т. Петрова Ѓорѓева, Е.	Општа педагогија	Штип	2008
		2.	Трнавац,Н Ѓорѓевиќ,Ј.	Педагогија	Научна књига. Београд	2002
3.						

Реден број на прилогот: 6

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Спорт и здравје				
2.	Код	ЗБ1 СЗ				
3.	Студиска програма	Библиотекарство				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	2	
8.	Наставник	доц. д-р Славица Новачевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот Спорт и здравје е студентите да се стекнат со усвојување на нови и усовршување на старите моторни знаења и вештини, подобрување на моторните, морфолошките и функционалните способности се со цел унапредување на здравјето, задоволувањето на потребите за движење, оспособување на студентот за рационално, содржајно и целисходно користење на слободното време како и подобрување на квалитетот на животот во младоста, во зрелата возраст и староста.Стекнување на знаења за структурата, правилата и принципите на тренажниот процес и на специфичностите на тренажната активност.					
11.	Содржина на предметната програма: А. Програм - основен редовен програм - кошарака, одбојка, ракомет, мал фудбал, развој на моторните способности, танцови фитнес програми (аеробик, степ аеробик, пилатес и сл), Б. Програм-изборна настава (самофинсирање)-пливање, скијање, планинарење, логорување, велосипедизам, ролање, фитнес, тенис, лизгање на мраз. В. Програма за студентите со посебни потреби (Физички активности во зависност од дијагнозата на студентот) Г. Програма – спортски натпревари (Факултетски и Универзитетски спортски натпревари) Д. Воннаставни спортски активности					
12.	Методи на учење: Предавање, презентации, дискусија, демонстрации, практични вежби (аналитички, синтетички, комплексен), метод на работа, лабораториска метода и метода на практични активности; индивидуално, фронтално, групно.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	30 часа				
14.	Распределба на расположливото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	2 часа		
		15.2.	Практични вежби	22 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Моторни тестови	4 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	2 часа		
		16.3.	Домашно учење	0 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Моторни тестови			20 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект			20 бода	
	17.3.	Активности(приказ на иновативни вежби)			20 бода	
17.4	Завршен испит			40 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување на наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкети				
22.	Литература: Попис на литературата во договор со предметниот наставник и библиотека на Факултет за физичко образование спорт и здравје					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ПРВА ГОДИНА, ПРВ СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Социологија на културата			
2.	Код	ИБ1 СК			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Емиљ Сулејмани проф. д-р Душка Матевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за основните правци и анализа на структуралните елементи на културата во пошироката смисла; да бидат запознаени со современите теми и пристапи во социологијата на културата; да се оспособат студентите за анализа на секојдневните социокултурни феномени, со примена на современите теориски модели и методолошки пристапи.				
11.	Содржина на предметната програма: Структурални елементи на културата; Значењето на културата во општествениот живот; Суштинска анализа на културолошките елементи и нивна динамика; Социолошкиот поим на културата; современите промени во сферата на комуникацијата и влијанието на масмедииите во секојдневниот живот; Универзални вредности во културата и културните разлики; Масовна култура; Мултикултурата и интеркултурата; Субкултура и контракултура; Вредности, норми и обичаи; Модерна и постмодерна култура.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа за наставни активности 45 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 поени Тест 1 (прв дел) до 35 поени (мин.18) Тест 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 поени	
	17.3.	Активност и учество		10 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност на предавањата и вежбите и реализација на сите задолженија			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jerome Bruner	Kultura obrazovanja	Educa Zagreb	2000
		2.	Zigmunt Bauman	Kultura i društvo	Prosveta Beograd	1984
		3.	Antonio Peroti	Pledoaje za interkulturni odgoj i obrazovanje	Educa Zagreb	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Емиљ Сулејмани	Културата како општествен и социјален феномен	Педагошки факултет, Зборник на трудови	2008
		2.	Ернест Гелнер	Разум и култура	Слово Скопје	2001
	3.	Сенка Анастасова	Современа популарна култура	Центрифуга Скопје	2012	

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Психологија на личноста			
2.	Код	ИБ1 ПСЛ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Осознавање на основните поими на психологијата на личноста и на разликите меѓу научните и ненаучните концепти за личноста, формирање на позитивен став за различностите и специфичностите на личноста на секој поединец.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на психологијата на личноста, методи и техники; Поим за личност; Структура на личноста - црти, темперамент, карактер, волја; Динамика на личноста – мотивација и мотиви, фрустрации и конфликти, реакции на фрустрации и конфликти; Фактори на развојот на личноста; Теории на личноста – Фројдова психоаналитичка теорија; Типологии на личноста; Базични психолошки процеси и функции – учење, помнење и заборавање, емоции, мислење; Поим и нарушувања на психичкото здравје – неврози, психози, психопатии, ментална хигиена.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности, консултации и самостојна работа				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа за наставни активности 45 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		1 - мин. 18 макс. 35 бода 2 - мин. 18 макс. 35 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бодови	5 (пет) (F)	
			51-60 бодови	6 (шест) (E)	
			61-70 бодови	7 (седум) (D)	
			71-80 бодови	8 (осум) (C)	
			81-90 бодови	9 (девет) (B)	
			91-100 бодови	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно присуство на настава, најмалку по 18 бодови на секој од двата предвидени теста		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рот, Н. & Радоњиќ, С.	Психологија	„Просветно дело“, Скопје	1980
		2.	Керамичиева, Р.	Психологија во образованието и воспитанието	„Просветно дело“, Скопје	1996
	3.	Rot, N.	Psihologija ličnosti	„Zavod za udžbenike i nastavna sredstva“, Beograd	1994	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hrnjica, S.	Opšta psihologija sa psihologijom ličnosti	„Naučna knjiga komerc“, Beograd	2000
		2.	Kreć, D. & Kračfild, R.	Elementi psihologije	„Obod“, Cetinje	1976
3.	Childs, D.	Psychology and the Teacher	“Continuum”, London & New York	2004		

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ОД ПРВА ГОДИНА, ВТОР СЕМЕСТАР

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Културна историја на Македонија			
2.	Код	ЗБ2 КИМ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со теоретски сознанија за континуитетот на севкупниот цивилизациско-културен развој на Македонија во текот на сите историски епохи: да ги распознаваат белезите на различните епохи (бронзена, железна...); да стекнат пошироки знаења за древната македонска држава; да го прошират својот хоризонт на знаења во континуиран развој на уметноста воопшто, на музичката уметност, на архитектурата, на библиотекарството...).				
11.	Содржина на предметната програма: Историскиот развој на Македонија и развојот на културниот комплекс на неолитскиот период, бронзената и железната епоха; Културата и културата на живеење во периодот на создавањето и развојот на древната македонска држава; Писмото и писменоста во Античка Македонија и формирањето на Александриската библиотека; Населувањето на Словените, раната христијанизација и почетоците-континуитетот на словенската писменост; Формирањето на Охридската книжевна школа; Културниот развој и културата на живеење во Самоиловата држава; Културните прилики во Македонија до крајот на XIV век и во периодот од XIV до XVIII век (литература и уметност); Охридската архиепископија, нејзиното формирање, подем и значење за развојот на верското и културното живеење во Македонија; Развојот на книжевноста и библиотекарството со посебен акцент на манастирските библиотеки и книжевните школи во Македонија; Исламската култура во Македонија; Почетоците на преродбата во Македонија во првата половина на XIX – просвета, црковно-училишни општини, книжевност и уметност; Народна просвета и култура – учебникарство, училишта и читалишта, литература и уметност; Просветата, културата и уметноста во XIX век, со посебен акцент на периодот од 1870 до 1893 год.; Културнопросветниот живот во Македонија во периодот 1908-1912 год. и во периодот на Првата светска војна; Културата, културните дејности и институции на Македонија во втората половина на XX и почетокот на XXI век; Знаменити личности од областа на културата, просветата и уметноста во сите историски епохи во развојот на Македонија.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Прв тест: мин. 18 макс. 35 Втор тест: мин 18 макс. 35	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	

	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Редовно посетување на настава и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Група автори	Историја на македонскиот народ-книга прва, втора и трета	Нова Македонија	1969
		2.	Група автори	Македонски деветнаесетти век 1800-1902	МИ-АН	2007
	3.	Група автори	Македонски среден век VI-XVIII	МИ-АН	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Ачкоска	Вовед во историјата	Филозофски факултет - Скопје	2014
		2.	Шукарова Анета	Историја на македонскиот народ	ИНИ	2008

Реден број на прилогот: 10

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Палеографија			
2.	Код	ЗБ2 П			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): стекнувања на знаења за кирилската палеографија, најстарите оригинални зачувани ракописи во Археографските збирки во светот и нивните карактеристики.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на палеографијата; Најстари зачувани споменици со глаголко писмо; Најстари зачувани споменици со кирилско писмо; Карактеристики; Место на нивно чување; Зачувани кирилски ракописи во Македонија; Примери со текстови.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавања и на вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Мартиновска	Албум на водени знаци	НУБ „Св.К.Охридски“- Скопје/ Феникс	2003
		2.	Виолета Мартиновска	Палеографски албум	НУБ „Св.К.Охридски“ Скопје	2008
	3.	Виолета Мартиновска	Охридско книжевно наследство	НУ „Григор Прличев“ Охрид	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Мартиновска (коавтор)	Единствениот ракопис во штипската библиотека	2-ри Август, Штип	2019
		2.	Виолета Мартиновска	Словенската писменост во Македонија	НУ „Гоце Делчев“ Штип	2016
3.	Виолета Мартиновска	Средновековни текстови	Авторско издание	2018		

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Информатичка писменост			
2.	Код	ЗБ2 ИП			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС - кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасмина Јовановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да го увидат широкиот спектар причини за интегрирање на информациско-комуникациските технологии во библиотечното работење. Преку практичната работа студентите ќе стекнат технички вештини и способности кои ќе им овозможат полесно функционирање при користењето на огромните библиотечни бази.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Што претставуваат информациско-комуникациските технологии (ИКТ)? • Разгледување на предизвиците и анализа на постојните искуства од примената на ИКТ во библиотечното работење во развиените земји и земјите во развој. • Подобрување на библиотечното работење со помош на ИКТ. • Историски развој на Интернетот и неговото влијание во секојдневниот живот. • Стекнување вештини за идентификување на релевантни информации, наоѓање потребни ресурси и примена на веб 2.0 алатки. • Компјутерски мрежи, Интернет безбедност. • Запознавање со системите за електронско учење и тестирање. • Практична примена на софтвери за обработка на текст, табеларни пресметувања и креирање презентации. 				
12.	Методи на учење: Предавања поддржани со презентации, интерактивни предавања, лабораториски вежби, тимска работа на проект, учење во електронско опкружување (форуми, консултации).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), индивидуална и тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектна задача	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	нема	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Тест за теоретски дел – мин. освоени 20 поени од максимални 40 поени Тест за практичен дел – мин. освоени 20 поени од максимални 40 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност во посетувањето на наставата, вежбите и домашните задачи.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		механизам на интерна евалуација и анкети			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасмина Јовановска	Електронски учебник www.epistumcloud.ivote.mk	/	/
		2.	Јасмина Јовановска	Електронска скрипта Microsoft Office 2007 www.epistumcloud.ivote.mk	/	/
		3.	Gary P. Schneider Jessica Evans	New Perspective on the Internet, 9 th Edition, Comprehensive	Course Technology, Cengage Learning	2013
		Дополнителна литература				
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	John Walkenbach, Herb Tyson, Faihe Wempen	Office 2007 Bible	John Wiley and Sons	2007
		2.	Preston Gralla, Michael Troller	How the Internet Works	Que	2006
3.		OECD Paris	Learning to change: ICT in schools	OECD Publishing	2001	

Реден број на прилогот: 12

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Библиотекара во инклузивниот процес			
2.	Код	ЗБ2 БИП			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	доц. д-р Симона Палчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување знаење и разбирање на поимот инклузија - Вештини за препознавање и почитување на индивидуални разлики кај корисниците на библиотечни услуги - Развој на вештини за инклузија на различни категории корисници во библиотеката - Оспособување на студентите за креирање на стимулативна инклузивна средина за работа и учење во библиотека - Стекнување знаења и вештини за индивидуална и групна работа со корисниците на библиотечните услуги - Развој на вештини за работа во инклузивни тимови. 				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и значење на инклузијата; Водечки принципи во инклузивниот процес; Препознавање на индивидуалните карактеристики кај корисниците на библиотечни услуги; Развој на потенцијалот на корисниците со различни потреби и можности; Стратегии за поддршка на разликостите; Улогата на библиотекарот во инклузивниот процес; Планирање на работата во библиотеката според принципите на инклузивност; Инклузивен тим; Креирање стимулативна инклузивна средина; Инклузивни работилници; Соработка и принципи на комуникација на библиотекарот со инклузивниот тим; Рефлексија на работата на библиотекарот во однос на инклузивниот процес.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), индивидуална работа, самостојна работа, дебати, презентации, симулации, критички осврти и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 поени Тест 1 (прв дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит Тест 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 поени		
	17.3.	Активност и учество	10 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност на предавањата и вежбите и реализација на сите задолженија			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Башиќ Г.	Водич за креирање инклузивних културних политика	Дама Д Нови Пазар	2014
		2.	МОН	Концепција на инклузивно образование	Министерство за образование и наука	2020
		3.	Kowalsky M.; Woodruff John	Creating Inclusive Library Environments: A Planning Guide for Serving Patrons with Disabilities	Chicago, IL: ALA	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Jones S. D.; Beverly Murphy B., Ed.	Diversity and Inclusion in Libraries: A Call to Action and Strategies for Success (Medical Library Association Books Series)	Medical Library Association Books	2019	

Реден број на прилогот: 13

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагошка комуникација			
2.	Код	ЗБ2 ПК			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Котева-Мојсовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на наставната комуникација; да се стекнат со комуникациски вештини во наставната дејност; да ги усвојат принципите, формите и методите на интерактивното комуницирање, да усвојат современи стратегии за интерактивно комуникациско решавање на дилемите и проблемите во наставната практика и да развијат умешност за детектирање и хуманизирање на комуникациските проблеми кај учениците; да развијат (само)критичко мислење; да развијат способност и умешност за апликација на знаењата во воспитно-образовната практика				
11.	Содржина на предметната програма: Поим, значење и карактеристики на комуникацијата; Општеството, комуникацијата и педагогијата; Комуникацијата во воспитно-образовниот простор; Педагошки вредности на комуникација; Основни комуникациски поими; Компоненти и процеси на комуникацијата; Пораката-воспитно средство; Типови педагошка комуникација; Интерперсоналната/интерактивната комуникација како педагошки и развоен процес; Вербална и невербална комуникација; Комуникацијата и различностите; Асертивна комуникација; Комуникацијата како микропедагошки феномен; Функции на комуникација меѓу наставникот и детето/ученикот;. Комуникациски фидбек; Активно слушање; Тимското работење; Форми на комуникација во воспитно-образовниот процес; Комуникациски техники на учење и воспитно-образовното делување; Дебатирање во воспитно-образовните процеси; Комуникациски техники во функција на позитивна (само)дисциплина (индукција, атрибуција, „трет метод“, позитивни очекувања, емпатија, самопроекција и сл); Реституција- воспитна техника; Фактори за успешна педагошка комуникација; Интеркултурна комуникација; Комуникацијата и инклузивноста; Ненасилна комуникација; Комуникацијата и менаџирањето; Вреднување и евалуација на остварената педагошка комуникација; Комуникацијата како алатка за следење на развојот на дете/ученикот; Метакомуникација во и вон воспитно-образовниот процес; Мотивацијата и комуникацијата во воспитанието и образованието; Деловна комуникација во и вон воспитно-образовниот процес; Комуникациски бон-тон; Основи за успешен јавен настап; Педагошки ефекти од мас-медиумската комуникација; Комуникациски конфор; Бариери во комуникацијата; Фактори за развој на комуникациски вештини кај децата/учениците.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа за наставни активности 75 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	60 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часа	
		16.2	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3	Домашно учење	35 часа	

17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		Максимум 70 бодови – завршен испит (или два теста по максимум 35 бодови)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна), знаење од дополнителни извори базирани на научни вистини		До 20 бода		
	17.3	Редовност, активност и учество		До 10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Услов за потпис: редовност и активност на предавања и вежби вежби и реализација на проектни, семинарски и други самостојни и организирани активности во и вон непосредната настава		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација од страна на наставникот и евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котева-Мојсовска Т	Општа и педагошка комуникологија-учебник со практикум	Поддржано од Педагошки факултет, Скопје со Одлука бр 02-718/7,од 2015	2016
		3.	Bratanić M.	Mikropedagogija (interakcisko-komunikaciski aspekt odgoja)	„Školska knjiga“, Zagreb.	1990
		5	Garcia, S.	Positive Discipline from Toddler to Teenager	printed in Great Britain, ISBN 9781082385193 2019	2019
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Chelsom G.D	Restitucija - Preobrazba školske discipline	Alinea“, Zagreb.	1994
		2.	Мирасчиева С.	Комуникацијата меѓу наставникот и ученикот во основното училиште	Педагошки факултет „Гоце Делчев“ (60-96стр.) Штип	2005
		3.	Sean Neill	Neverbalna komunikacija u razredu	Educa Zagreb	1994
		4.	Brajša P.	Pedagoška komunikologija	„Školske novine“ Zagreb.	1993

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ОД ПРВА ГОДИНА, ВТОР СЕМЕСТАР

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 14

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на филозофијата			
2.	Код	ИБ2 ОФ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Камџијаш			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги сознае принципите на мислење, да има увид во основните идеи на човештвото и нивниот развој низ епохите, да се здобие со алатки за преиспитување и обмислување, да стекнат способност за самостојно донесување судови и заклучоци. Да се оспособи за критичко размислување, да ги користи аналитичкиот и синтетичкиот метод, да развие творечки дух – преку запознавање со: основните филозофски категории; изворите и проблемите на филозофијата од нејзиното настанување до денес, како и нејзиното влијание во општиот, цивилизациски контекст, формирањето на погледот на светот и во образовно-воспитниот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на филозофијата; Гранки на филозофијата; Античка филозофија; Средновековна филозофија; Филозофија на новиот век; Филозофија на ренесансата; Рационализам и емпиризам; Француски просветители; Германски класичен идеализам; Современи филозофии.				
12.	Методи на учење: интерактивен теориски, заеднички проекти, самостојни задачи.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа за наставни активности 45 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (анализа на филозофски текстови и книги), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Завршен устен испит максимум 50 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бода		
	17.3.	Активност и учество	20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на предавањата, прочитана книга од областа (семинарска работа)		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација/ евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мухиќ, Ф.	„Смислата и доблеста“	Киро дандаро, Битола	2007
		2.	Јосифовски, Ј.	„Филозофија“	Просветно Дело	2002
	3.	Платон	„Гозба или за љубовта, Федар или за убавината“	Култура, Скопје	1979	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Платон	„Одбраната Сократова, Критон и Фајдон“	Македонска Книга, Скопје	1983
		2.	Аристотел	„Метафизика“	Култура, Скопје	1981
3.	Ерих Фром	„Уметноста на љубовта“	Ѓурѓа, Скопје	2002		

Реден број на прилогот: 15

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Образовна технологија		
2.	Код	ИБ2 ОТ		
3.	Студиска програма	Библиотекарство		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Никодиновска – Банчотовска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на образовната технологија; да се запознаат со едукативните вредности на медиумите; да се оспособат за користење на училишната медијатека; да се оспособат за примена на дидактичките електронски медиуми во воспитно-образовниот процес.			
11.	Содржина на предметната програма: Поим за образовна технологија; Односот на образовната технологија и дидактиката; Видови на наставни технологии: технологија на усното и писменото изразување, технологија на организирано набљудување, манипулациона и оперативна технологија, аудиовизуелна технологија, компјутерска технологија, мултимедијска технологија; Определување на поимот на мултимедијалност и неговото значење: откривање на поимите мултимедиум, хипертекст, хипермедиум; Поврзаноста на мултимедијалноста со мултимедијалните податоци, мултимедијалните апликации и мултимедијалните документи; Универзални и специјализирани училиници, електронски училиници, мултимедијални училиници; Училишната медијатека во функција на медиумската култура; Настава и учење по пат на електронска мрежа и електронски медиуми; Електронско учење; Настава на далечина.			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојно учење, дебатни дискусии, работилници, истражувачки активности			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	20 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бода (максимум)	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бода (максимум)	
	17.3.	Активност и учество	10 бода (максимум)	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за потпис – редовност и активност на предавања и вежби Услов за полагање – освоени минимум 20 поени по наведените основи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација/ евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вилотијевиќ, М.	Дидактика 3 (одабрана поглавја)	Училишки факултет, Београд	2007
		2.	Никодиновска-Банчотовска С.	Educational technology as a way of teacher's work (pg. 811-819)	Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla	2012
		3.	Никодиновска-Банчотовска С.	Educational software and e-learning in the early grades of elementary school, Conference proceedings (pg. 255-259)	Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Tuzla	2018
		4.	Стојановска, В.	Наставни медиуми	Филозофски факултет, Скопје	2012
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	МИО	Национална стратегија – Стратегија за развој на е-содржини 2010–2015	Министерство за информатичко општество, Скопје	2010
		2.	Никодиновска -Банчотовска С.	Opportunities and values of the educational software (pg. 343-348)	Филозофски Факултет, Институт за педагогија, Скопје	2013
		3.	Никодиновска -Банчотовска С.	The school media library and the multimedia classrooms keeping up with the technical – technological development, (conference proceedings)	Педагогически факултет, Стара Загора, Бугарија,	2013
		4.		Состојба со е-учењето во Македонија	Фондација Метаморфозис, Скопје	2011
	5.		Употребата на компјутери и интернет во образовниот систем на РМ	Фондација Метаморфозис, Скопје	2010	

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ВТОРА ГОДИНА, ТРЕТ СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 16

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Библиотекарство				
2.	Код	ЗБЗ Б				
3.	Студиска програма	Библиотекарство				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиоткарство				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7	
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - студентите да се мотивираат за библиотечно образование; - студентите да планираат, организираат, реализираат и евалвираат облици на образование за библиотечно работење; - да се оспособат студентите за практикување на вештини за избор на демократски облици на образование; - избор и практикување на концептите за библиотечно работење; - способност за селекција, избор и адаптација на знаењето; - оспособеност за изработка на индивидуални курикулуми за библиотечно образование; - оспособеност на студентите за евалвација на сопственото и образование на другите. 					
11.	Содржина на предметната програма: Библиотекарството на нашите простори, Видови библиотеки (Национални, Јавни, Високошколски, Училишни и Специјализирани); Библиотечни цели (културни, образовни и информативни); Претпоставки за успешно работење на секоја библиотека (простор, кадар, опрема, материјал, корисници); Критериуми за набавка на библиотечен материјал; Општо запознавање со техничката и стручната обработка на библиотечниот материјал.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	210				
14.	Распределба на расположивото време	120 часа наставни активности 90 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	80 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	40 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно посетување на настава и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Сузана Котовчевска	Библиотекарство (електронско издание)	С. Котовчевска	2021
		2.	Клејтон Питер	Управување со изворите на информациите во библиотеките	Нампрес	2009
		3.	Група автори	Unapredivanje biblioteckih usluga za osobe s invaliditetom	Norodna biblioteka Srbije	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dardulo Antonio	Zastita I ckonzervacija knjiga	Clio	2006
		2.	Miler Zoel I Miler Zan-Luj	Menadzment biblioteka	Clio	2006

Реден број на прилогот: 17

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонска книжевност			
2.	Код	ЗБЗ МК			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се здобијат со неопходни знаења од историјата на македонската книжевност од преродбата и современата македонска книжевност со значајни претставници.				
11.	Содржина на предметната програма: Преродбенски книжевен период, Современа македонска книжевност, Значајни претставници, Историско-книжевни согледби. Карактеристики на одделни автори и дела. Апликативни примери.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Мартиновска	Критика за современата македонска поезија	Просветно дело	2014
		2.	Виолета Мартиновска	Ацо Шопов	НУ „Гоце Делчев“, Штип	2017
		3.	Виолета Мартиновска	Критиката за Михаил Ренцов	Авторско издание	2018
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Валентина Миронска-Христовска	Идите и процесите во македонската културна традиција	Институт за македонска литература	2019
		2.	Валентина Миронска-Христовска	Просветителството во Македонија	Институт за македонска литература	2005
		3.	Ванчо Тушевски	Поетика и реторика на новата македонска книжевност-XIX век	Менора	2010

Реден број на прилогот: 18

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Литература за деца			
2.	Код	ЗБЗ ЛД			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнувања на знаења од теоријата на литературата, Анализа на значајни автори и дела за деца од светската и македонската литература за деца.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски поими од теоријата на литературата; Книжевно-историски правци, Движења; Значајни автори и дела од светската и македонската литература за деца.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и / или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Мартиновска	Литература за деца-Практикум	Авторско издание	2021
		2.	Јованка Денкова	Книжевност за деца	Филолошки факултет, Штип	2011
	3.	Блаже Китанов, Војо Марјановиќ	Литература за деца и млади	Педагошки факултет „Гоце Делчев“, Штип	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Душко Цацков	Литература за деца и млади	Просветен работник	1982
		2.	Јованка Денкова	Фантастиката во македонската книжевност за деца и млади	Муза	2021
3.	Ранко Младеноски	Теорија на книжевноста	Филолошки факултет, Штип	2018		

Реден број на прилогот: 19

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагогија на слободното време			
2.	Код	ЗБЗ ПСВ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Никодиновска – Банчотовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на педагогијата на слободното време; да се запознаат со карактеристиките и значењето на слободното време како педагошки феномен; да ги осознаат можностите за воспитно дејствување во слободното време на децата и младите; да стекнат знаења за принципите, методите и активностите во слободното време; да се оспособат за примена на стекнатите знаења во воспитно-образовната практика со децата и младите.				
11.	Содржина на предметната програма: Општествено – историски аспекти на слободното време; Слободното време како педагошки феномен; Педагогијата на слободното време во системот на педагошките науки; Теоретски основи на педагогијата на слободното време; Цел и задачи на педагогијата на слободното време; Принципи на педагогијата на слободното време; Објективни и субјективни фактори кои влијаат во организирањето на слободното време; Организирањето на слободното време на децата и младите; Форми на организирање на слободното време и видови активности; Книгата и слободното време; Перспективи во развојот на педагогијата на слободното време.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојно учење, дебатни дискусии, работилници, истражувачки активности				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	60 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење	35 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови (максимум)		
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови (максимум)		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови (максимум)		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис – редовност и активност на предавања и вежби			

		Услов за полагање – освоени минимум 20 поени по наведените основи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Баракоска, А.	Педагогија на слободно време	Филозофски Факултет, Скопје	2016
	2.	Баракоска, А.	Педагогија на слободно време	Доминант, Скопје	2004
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Будимир-Нинковиќ, Г.	Педагогија слободног времена	Педагошки Факултет Јагодина	2008
	2.	Kokovic, D.	Način života i slobodno vreme	Fakultet za sport i turizam Novi Sad	2008

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ВТОРА ГОДИНА, ТРЕТ СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 20

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Андрагогија			
2.	Код	ИБЗ А			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Тајјана Котева-Мојсовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со научни знаења од областа на андрагогијата, да ги осознаат и разберат техниките, принципите, методите и формите на образованието на возрасните, да совладаат техники и комуникациски вештини за образовниот процес со возрасните, да се оспособат за самообразование, за размена на информации и сл. да се оспособат за практична примена на знаењата во наставната практика со возрасните.				
11.	Содржина на предметната програма: Појава и развој на образованието на возрасните; Андрагогијата како наука; Цели на образованието на возрасните, Формално, неформално и информално образование, Модели и стратегии на самообразованието, Возраста и учењето (карактеристики, можности и граници во учењето), Дидактички аспекти и компоненти на образованието на возрасните(принципи, методи, форми, цели курикулум, евалуација). Доживотно учење – поим, карактеристики, потреба, стратегии(перманентно образование, перманентно учење, професионален развој и сл.); Едукација за доживотно учење; Слободното време во функција на доживотно учење, Програми за доживотно учење – светско и национално ниво, Андрагошки циклус.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	45 часа за наставни активности 45 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часа	
		16.2	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	Максимум 70 бодови – завршен испит (или два теста по максимум 35 бодови)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна; сознанија од дополнителна литература)	до 20 бода		
	17.3	Редовност, активност и учество	до 10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на предавања и вежби и реализација на проектни, семинарски и други самостојни и организирани активности во и вон непосредната настава			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и / или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Кулик, Р., Деспотовиќ, М.,	Вовед во андрагогијата	DVV International, Скопје,	2007
	2.	Министерство за образование и наука на РСМ	Стратегија за образование на возрастни 2019 - 2023	Скопје, МОН	2018 година
	3.	Самоловчев, Б	Основи на андрагогија	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1981
	4.	UNESCO Institute for Lifelong Learning	Global Report on Adult Learning and Education	http://unesdoc.unesco.org/images/0018/01864/186431e.pdf	2010
	5.	МОН на РСМ	Закон за образование на возрастните	Службен весник на РМ бр. 7/08, 2008	2008
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори	Извештај од проект: Перманентно образование на одделенските наставници	ПФ “Св Климент Охридски“	2011
	2.	Alibabić Šefika	Funkcionalna pismenost i samoobrazovanje	Filozofski fakultet - Institut za Pedagogiju i andragogiju. Beograd	1994
	3.	edited by Zofia Szarota Zuzanna Wojciechowska	LEARNING NEVER ENDS... Spaces of Adult Education:	Faculty of Education at the University of Warsaw ISBN 978-83-235-5206-2 (pdf online)	2021

				Central and Eastern European Perspectives		
		4.	Andrić, V. Matijević M., i dr	Andragogija	Školska knjiga Zagreb	1985

Реден број на прилогот: 21

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Мултикултурно образование			
2.	Код	ИБЗ МУО			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Емиљ Сулејмани доц. д-р Симона Палчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнувања знаења, вештини и компетенции за мултикултурното образование и усвојување на мултикултурниот пристап во образованието; Развивање на интеркултурни компетенции на студентите; Стекнување вештини за примена на интеркултурниот пристап во извршување на нивната идна професија-наставник; Стекнување вештини за поттикнување на позитивна социо-емоционална клима; Развивање на вештини за конструктивна комуникација и мирно решавање на конфликти; Развивање вештини за надминување на стереотипите и предрасудите и поттикнување на критичкото мислење; Развивање на способност за комуницирање, соработка и тимска работа.				
11.	Содржина на предметната програма: Културата и општеството; Историско-филозофски и социолошки основи на идејата за мултикултурно образование; Влијанието на други култури; Придонесот на различните култури за човечката цивилизација; Влијанието на меѓукултурните разлики во комуникацијата; Мултикултурното образование во рамките на училишните институции; Предрасудите и стереотипите како ограничувачки фактори во мултикултурното образование; Стратегии за нивно надминување; Различноста како вредност; Мултикултурното образование во светот и кај нас; Мултикултурализмот како фактор за хуманизација на општествените односи; Модели на промовирање на интеркултурното и мултикултурното образование; Интеркултурна димензија во воспитно-образовниот процес; Создавање на мултикултурна средина за учење.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), индивидуална работа, самостојна работа, дебати, презентации, симулации, критички осврти и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа за наставни активности 45 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), работилници, семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување		70 поени		
	17.1.	Тестови	Тест 1 (прв дел) до 35 поени (мин. 18) Тест 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 поени		
	17.3.	Активност и учество	10 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавањата и вежбите и реализација на сите задолженија			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и анонимна евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Чавдарова-Костова	Интеркултурно воспитание	Веда Словена-ЖГ
		2.	Emil Sulejmani	Sociologija e arsimit	Fakulteti pedagogjik Shkup
		3.	Milan Mesič	Multikulturalizam	Školska knjiga, Zagreb
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Зб. на трудови	Мултикултурализмот во Македонија-модел во настанување	Институт отворено општество
		2.	Гр. Автори	Социологија	Студен.збор
3.		Гордон Маршал	Оксфордски речник по социологија	МИ-АН	
	4.	Нансен Дијалог Центар	Како до интеркултурно образование	Нансен Тренинг Центар за интеркултурно образование	

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ВТОРА ГОДИНА, ЧЕТВРТИ СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 22

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на библиотекарството во Македонија			
2.	Код	ЗБ4 ИБМ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски знаења од областа на историјата на библиотекарството во светот, со посебен осврт на библиотекарството во Македонија; Стекнување на знаења за современите процеси, тенденции и перспективи од областа на библиотекарството, како и за процесот на осовременување на библиотечно-информациската дејност во Р. Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Појавата и развојот на библиотекарството во светот со посебен осврт на развојот на библиотекарството во Македонија: Генезата – првите корени на македонското библиотекарство во IX век; „Златниот период“ на културата, просветителството и библиотекарството во XI, XII и XIII век; Развој на библиотекарството во периодот од XIV до XVIII век; Крајот на XVIII век и почетокот на XXI век – нов поттик за библиотекарството во Македонија; Развојот на библиотекарството меѓу двете светски војни; Библиотекарството во Р. Македонија од 1944 до денес; Современи процеси и тенденции во развојот на библиотекарството во Македонија.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Прв тест: мин. 18 макс. 35 Втор тест: мин 18 макс. 35		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување на настава и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и / или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Сузана Котовчевска	Македонското библиотекарство низ вековите	Bomat grafiks	2007
		2.	Михајло Георгиевски	Библиотекарството во Вардарска Македонија меѓу двете светски војни	Култура	1989
	3.	Михајло Георгиевски	Манастирските библиотеки и читалишта во Македонија до 1912	Мисла	1975	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миле Бошески	Народните библиотеки во Македониј	Магица Македонска	1995
		2.				
3.						

Реден број на прилогот: 23

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Стратегии и техники на работа на стручната служба				
2.	Код	ЗБ4 СТСС				
3.	Студиска програма	Библиотекарство				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	доц. д-р Весна Хорватовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се оспособат за воспитно-образовна работа и самостојно обликување и водење на аниматорските активности во училишните библиотеки како информациски центри. Да ја осознаат улогата на стручните служби, а особено улогата на училишниот библиотекар како стручен соработник кој соработува со останатите наставници и стручни служби и кој учествува во креирањето на воспитно-образовниот процес во училиштето; да запознаат со нормативно - правната рамка со која е уредена работата на стручните служби; да се оспособат за развивање стратегии за изнаоѓање на потребни информации, нивна правилна селекција и употреба; да стекнат знаења за: организација на работа на училиштето (годишна програма за работа на училиштето), стратегиите и техниките на организација и работа на стручните служби во училиштето, особено на работата на училишниот библиотекар; Студентите да се насочат кон развој на личните квалитети кој ќе им овозможи доживотно учење, пренесување, презентирање и примена на стекнатите знаења на што е можно повеќе начини.					
11.	Содржина на предметната програма: Поимно запознавање со нормативните стандарди и начинот на организација на работата на училиштата и во тие рамки со работата на стручната служба и училишната библиотека како училишен информациски центар; Планирање и програмирање на работата на стручната служба и училишната библиотека; Улогата и поврзаноста на училишната библиотека со наставниот процес; Интердисциплинарност и мултимедијалност на училишната библиотека; Комуникациската и воспитно-образовната функција на училишната библиотека; Основно запознавање со стратегии и техники за: пронаоѓање, вреднување, селекција и употреба на потребна информација; Училишната библиотека наспроти web опкружувањето; Наставен ден во училишната библиотека; Истражувачката улога на училишната библиотека; училишна работилница и проект; Современи стратегии и техники за унапредување на услугите и промовирање на училишната библиотека.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, консултации, е-учење, практично-апликативни активности					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180				
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	освоени минимум 20 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Lovrinčević, J.; Kovačević, D.; LasićLazić, J.; Banek Zorica, M.	Znanjem do znanja : prilog metodici rada školskog knjižničara	Zavod za informacijske studije Zagreb
	2.	МОН	Правилник за основните професионални компетенции по подрачја на стручниот соработник во основните и средните училишта	https://mon.gov.mk/stored/document/07_Pravilnik-za-osnovni-kompetencii-strucen-sorabotnik_13_02_2020.pdf	2020
	3.	Kovačević D.; Lovrinčević J	Školski knjižničar.	Filozofski fakultet Zagreb	2012
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Špiranec, S	Informacijska pismenost - ključ za cjeloživotno učenje	http://edupoint.carnet.hr/casopis/17/clanci/1 (15.6.2016.)	2016
2.	Κυριακου, С	Temeljna nastavna umijeća: metodički priručnik za uspješno poučavanje i učenje.	Educa Zagreb	2001	
3.	Министерство за образование и наука, Биро за развој на образованието	Правилник за професионалните стандарди за стручен соработник- ментор и стручен соработник – советник и начинот на нивното стекнување	https://mon.gov.mk/stored/document/pravilnik-za-profesionalni-standardi-za-strucni-sorabotnici.pdf	2020	

Реден број на прилогот: 24

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик со култура на изразувањето 2			
2.	Код	ЗБ4 МЈ2			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандилоvsка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот Македонски јазик со култура на изразувањето 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат општи теориски знаења од областа на морфологијата и на синтаксата на македонскиот стандарден јазик, да ја совладаат правилната употреба на морфосинтаксичко ниво во пишана и во говорна форма, да стекнат знаења и вештини од културата на изразувањето и правилно да го употребуваат македонскиот стандарден јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија: поим за морфема, зборовни групи и нивните категории; усвојување на морфолошкиот систем на македонскиот јазик; зборообразување. Синтакса: усвојување на основните поими од синтаксата; проста реченица и нејзината структура; сложена реченица; збороред.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови Писмен дел – два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода Устен дел – завршен испит до 10 бода			80 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: редовно присуство на предавања и на вежби, со најмалку три неоправдани отсуства. Услов за полагање завршен испит: да има потпис и освоени најмалку 16 бода од активностите.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Маленко, Б. Бандиловска, Е.	Практикум по македонски јазик со култура на изразувањето 2	Арс ламина	2021
		2.	Група автори	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“/Култура	2017
	3.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска, С., Минова-Ѓуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Македонски јазик за средното образование	Просветно дело	1997
		2.	Конески, Б.	Граматика на македонскиот литератураен јазик	Детска радост	1999
3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000		

Реден број на прилогот: 25

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Светска книжевност			
2.	Код	ЗБ4 СК			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со историските развојности и уметничко-естетските остварувања во контекст на светската литература и совладавање со практична примена на знаењата врз литературни дела од опусот на светската книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: историски развојности и специфики на светската книжевност; преглед на значајните литератури во светот со основни книжевно уметнички карактеристики, значајни претставници.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milivoj Sironić	Povijest svjetske književnosti	Младост, Загреб	1977
		2.	Милан Ѓурчинов	Достоевски	Матица Македонска	2008
	3.	Елизабета Шелева	Од дијалогизам до интертекстуалност	Магор	2000	
	22.2.					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милан Ѓурчинов	А.П. Чехов	Матица македонска	2008
		2.	Зборник	Авангарда: Од даде до надреализма	Институт за књижевност и уметност, Београд	2015
3.	/	Recnik knjizevних termina	Institut za knjizevност i umetnost, Beograd	1991		

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ВТОРА ГОДИНА, ЧЕТВРТИ СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 26

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Естетика			
2.	Код	ИБ4 ЕСТ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Камџијаш			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да развие чувство за убавото, да стекне поим за уметничките правци и вредноста на уметничките дела, да разликува појави кои немаат уметничка вредност како што е кичот и да стекне поим за основните естетски категории, како што се: убавото, трагичното, комичното, возвишеното; како и за некои основни естетски термини како што се: катарза, мимезис, склад (хармонија) и контрапункт. Да може да разликува одредени епохи според артефактите на дадената епоха.				
11.	Содржина на предметната програма: Естетиката како филозофска наука - поим; Поделба на естетиката и нејзината врска со уметноста; Естетското уредување на стварноста низ делото: простор, време каузалност; Естетиката како глобална и посебна наука за играта за уметностите, книжевноста; Естетски категории: убавото, трагично, комично и возвишено; Поединец, личност, колективитет во уметничко-книжевното дело: време, епоха, народ, нација во игра, уметност книжевност и дело; Најстарата уметност, митологија, ритуал (синкретичка уметност); Развојот на уметноста од митологијата и ритуалот; Естетиката и писмото, сеопфатноста и глобализацијата на естетската феноменологија; Играта гледана низ естетската димензија; Поделба на уметностите, книжевноста и на игрите; Естетските вредности низ епохите: во антиката, средниот век, ренесансот, барокот, класицизмот, романтизмот, реализмот, модерната и пост-модерната;				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа за наставни активности 45 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 поени Тест 1 (прв дел) до 35 поени (мин. 18) Тест 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 поени		
	17.3.	Активност и учество	10 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавањата и вежбите и реализација на сите задолженија				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и анонимна евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	Ј. Борев	Естетика	Македонска Реч	2008
		2.	Gilbert, Kun	Istorija Estetike	Dereta	2008
		3.	Ф. Ниче	Раѓањето на трагедијата	Култура	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Фохт	Увод у Естетику	Nolit	2006
		2.	И. Цепароски	Уметничкото дело	Култура	2000
	3.	Лајбниц	За возвишеното	Магор	2004	

Реден број на прилогот: 27

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Образовни ресурси по математика			
2.	Код	ИБ4 ОРМ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Весна Макашевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со историјата на математиката; да стекнат знаења за видовите образовни ресурси по математика; да развијат вештини за пребарување образовни ресурси по математика; да воспостават корелација помеѓу потребите на корисниците и достапните ресурси по математика; да се оспособат за лоцирање и класифицирање на книжна и некнижна граѓа од областа на математиката; да се воведат во креирањето на интегрирани проектни активности за употреба на математички образовни ресурси.				
11.	Содржина на предметната програма: Историја на математиката; Поим и видови образовни ресурси; Видови математички ресурси, Референтни извори (монографски и сериски публикации); Учебничарска литература; Математички ресурси за предучилишна возраст; Математички ресурси за основно образование; Математички извори за средно и за високо образование; Монтесори математика; Математички списанија; Мултимедијални и дигитални математички ресурси (математички игри, прирачници, збирки, видеа, математички софтвери), Математичките извори во мрежните каталози; Организација на математички образовни проекти (интегрирани работилници, натпревари и сл.).				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, работа на проекти, презентации, работилници, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: редовност и активност на предавања и на вежби.			

		Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени од предвидените активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devide V.	Matematika kroz culture I epohe	Školska knjiga, Zagreb	1979
		2.	Juli K. Dixon, Edward C. Nolan	Making sense of mathematics for teaching, grades 3-5, (learn and teach concepts and operations with depth: how mathematics progresses within and across grades)	Solution tree press	2016
		3.	Mateja Sirmik; Jerneja Bone	Smernice za uporabo digitalne tehnologije pri predmetu matematika	Zavod RS za šolstvo	2016
		4.	Vilijam N. Bender	Projektno učenje	Clio	2020
		5.		Дигитални учебници по математика		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vankúš P.	Didactic Games in Mathematics	Faculty of Mathematics, Physics and Informatics, Comenius University Bratislava	2013
		2.	Mateja Sirmik ur.	Revija Matematika v šoli,	Zavod RS za šolstvo	
		3.	Duffy M.	Math Works, Montessori Math and the Developing Brain	Parent Child Press	2014
		4.		Учебници по Математика за основно и средно образование	МОН	

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ТРЕТА ГОДИНА, ПЕТТИ СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 28

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Каталогизација на библиотечниот фонд			
2.	Код	ЗБ5 КАБФ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретско и практично запознавање на студентите со начелата на каталогизацијата. Оспособување на студентите за техничка (сигнирање, инвентарирање и други процеси) обработка на библиотечната граѓа. Да се оспособат за користење на Меѓународните стандарди за библиографски опис за секаков вид на библиотечна граѓа (монографски публикации, периодични публикации, електронски изданија, картографски материјали, музикалии, итн.) Стекнување на теоретски знаења за библиографијата како важно помагало за корисниците во библиотеките; запознавање со историскиот развој на библиографијата; општи знаења за правилата на библиографијата; запознавање со повеќе видови библиографии.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во каталогизацијата како процес и метод на логично размислување и организација на знаењето. Појмовно определување на термините каталогизација; Целите и задачите на каталогизацијата; Детални анализи на националните и меѓународните стандарди (ISBD, ISO) за сите видови на библиотечна граѓа (монографски и сериски публикации), сите облици на не книжна граѓа и сите облици на електронски извори. Библиографија – поим; Краток историски приказ и развој; Видови на библиографии.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Прв тест: мин. 18 макс. 35 Втор тест: мин 18 макс. 35	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување на настава и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1	Srddan Slavnic	Uputstvo za katalogizacija elektronskih izvora	Narodna biblioteka Srbija
		2.	Eva Verona	Pravilnik I priručnik za izradu abecednih kataloga, Drugi dio	Društvo bibliotekara Hrvatske
	3.	Eva Verona	Pravilnik I priručnik za izradu abecednih kataloga, Prvi dio	Društvo bibliotekara Hrvatske	
	22.2.	Дополнителна литература			
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	
1.		Котовчевска С.	Библиотечно работење во училишните библиотеки	Градска библиотека „Браќа Миладиновци“ - Скопје	

Реден број на прилогот: 29

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основни концепти во прибирањето информации			
2.	Код	ЗБ5 ОКПИ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасмина Јовановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со основните концепти од областа Прибирање информации, да ги испитаат теоретските и практични прашања кои се однесуваат на дизајнирањето, имплементацијата и евалуацијата на системите за прибирање информации. Предметната програма овозможува разбирање на теоретските основи на стандардните модели за прибирање информации, разбирање на тешкотиите за претставување и прибирање на документи, слики, говор, итн., градење способност да се имплементира и тестира стандарден систем за прибирање информации, градење способност да се разбере како техниките за обработка на природниот јазик, вештачката интелигенција и извлекувањето информации се во корелација со прибирањето информации, како и запознавање со различните алгоритми и системи.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Вовед во областа прибирање информации (мотивација за развој на областа, прибирањето информации наспроти прибирањето податоци) - Историја на архивирањето и прибирањето информации - Модели за прибирање информации (Булов модел, модел на векторски простор, модел на веројатности и модел на јазици) - Проценка на прибирањето информации (отповикување и прецизност) - Креирање на прашалници за прибирање (селекција на клучни зборови, булови прашалници, прашалници креирани од барања поставени на природен јазик) - Индексирање на текст, предобработка и организација на документи - Пребарување низ текст напишан на природен јазик 				
12.	Методи на учење: Предавања поддржани со презентации, интерактивни предавања, лабораториски вежби, тимска работа на проект, учење во електронско опкружување (форуми, консултации).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), индивидуална и тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектна задача	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	нема	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Тест за теоретски дел – минимум освоени 20 поени од максимални 40 поени Тест за практичен дел – минимум освоени 20 поени од максимални 40 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност во посетувањето на наставата, вежбите и домашните задачи.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		механизам на интерна евалуација и анкети			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасмина Јовановска	Електронски учебник www.epistumcloud.ivote.mk	/	/
		2.	Christopher D. Manning, Prabhakar Raghavan, Hinrich Schutze	Introduction to Information Retrieval	Cambridge University Press, Cambridge England	2008
		3.	Nitin Indurkha, Fred J. Damerau (second edition)	Handbook of Natural Language Processing	Chapman and Hall/CRC	2010
		Дополнителна литература				
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ruslan Mitkov	The Oxford Handbook of Computational Linguistics (second edition)	Oxford University Press	2014
		2.	Dan Jurafsky James H. Martin	Speech and Language Processing An Introduction to Natural Language Processing, Computational Linguistics, and Speech Recognition (second edition)	Pearson Prentice Hall	2014

Реден број на прилогот: 30

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на информациската писменост			
2.	Код	ЗБ5 ОИП			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Анита Штерјоска Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за информациската писменост како концепт на пристап, толкување и манипулација со информации; да умеат да го определат значењето на информациската писменост во библиотекарското работење; да развијат компетенции од доменот на информациската писменост; да ги познаваат и да ги применуваат стандардите на информациската писменост.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за писменост; Функционални аспекти на писменоста; Информациска писменост (Поим и домен на информациската писменост); Флуентност на информации; Основен концепт на информациската писменост; Стандарди на информациската писменост; Модули на информациска писменост; Компетенции и индикатори на информациската писменост; Стратегии и техники за: <ul style="list-style-type: none"> - утврдување на потребата од одредена информација - идентификување на различни типови и формати на извори на информации - разликување и употреба на примарни и секундарни извори на информации - постапки за ефикасно пронаоѓање на потребната информација - примена на критериуми за вреднување и селекција на информациите - манипулација со информациите - целисходна употреба на информациите. 				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, практична настава, работилници, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: редовност и активност на предавања, на вежби и на практика Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени од предвидените активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Штерјоска Митреска А.	Основи на информациската писменост (скрипта за интерна употреба)		
		2.	Ane Landøy A., Popa D., Repanović A.	Collaboration in Designing a Pedagogical Approach in Information Literacy	Springer Open	2020
		3.	Vikeri, S. Brajan	Informaciona nauka u teoriji i praksi	Narodna biblioteka Srbije, Beograd	2011
		Дополнителна литература				
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mary K. Oberlies, Janna Mattson	Framing Information literacy (Volume 2: Information has Value),	ALA Store, ACRL	2018
		2.	Joanna M. Burkhardt	Combating Fake news in new digital Age,	ALA TechSource	2017

Реден број на прилогот: 31

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Лексикографија и енциклопедистика				
2.	Код	ЗБ5 ЛЕ				
3.	Студиска програма	Библиотекарство				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандиловска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на лексикографијата и на енциклопедистиката; да се запознаат со делата во писмена форма во кои граѓата се обработува според два јазични пристапи – лингвистички и енциклопедиски; да се запознаат со појавата и историскиот развој на речничките и на енциклопедиските дела во македонската средина и во светски рамки; да имаат познавања за современата состојба во македонската лексикографија; да разликуваат традиционални и е-речници.					
11.	Содржина на предметната програма: Лексикографија: видови и структура на лексикографските дела; лексикографска статија, дескриптори; традиционална и современа лексикографија; македонската историска и современа лексикографија; создавање асоцијативен поим за одделни зборови и обид за лексичко-лексикографска обработка на таквите зборови; традиционален и е-речник. Енциклопедистика: општи енциклопедии; национални енциклопедии; специјализирани енциклопедии; форми на енциклопедии – книжевни, електронски, интернет-енциклопедии; енциклопедиска статија (видови делови, поврзани статии); дескриптори (леми); енциклопедиски речници; енциклопедиски атласи, енциклопедии во РСМ.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови Писмен дел – два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода Устен дел – завршен испит до 10 бода			80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: редовно присуство на предавања и на вежби, со најмалку три неоправдани отсуства. Услов за полагање завршен испит: да има потпис и освоени најмалку 16 бода од активностите.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zgusta, L.	Priručnik leksikografije	Svjetlost	1991
		2.	Велковска, Ж.	Студии од македонската лексикологија и лексикографија	ИМЈ „Крсте Мисирков“	2011
	3.	Стаматоски, Т.	На ономастички теми	ИМЈ „Крсте Мисирков“	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драгићевић, Р.	Лексикологија српског језика	Завод за уџбенике	2007
		2.	Šipka, D.	Osnovi leksikologije i srodnih disciplina	Matica srpska	1998
3.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Македонски јазик за средно образование	Просветно дело	1998		

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ТРЕТА ГОДИНА, ПЕТТИ СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 32

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на статистиката		
2.	Код	ИБ5 ОС		
3.	Студиска програма	Библиотекарство		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разбирање на улогата на статистиката во современиот живот и во воспитно-образовниот процес; - Изградба на позитивен однос кон статистиката и доживување на статистиката како креативна, корисна и занимлива дејност; - Развој на синтетичко, аналитичко, креативно и критичко мислење; - Примена на индуктивното и дедуктивното заклучување; - Познавање и разбирање на фундаменталните статистички поими, постапки и методи; - Претставување податоци со помош на табели и графикони; - Споредување различни репрезентации на истите статистички податоци, процена, избор и примена на најсоодветно претставување во конкретна задача/проект; - Анализа и евалуација на статистички податоци - Откривање, користење и интерпретација на мерите на централна тенденција - Употреба и интерпретација на стандардната девијација и нормалната распределба во конкретна задача/проект; - Собирање податоци користејќи набљудувања, анкети и експерименти; - Формулирање прашања и собирање податоци за заедничка карактеристика на две популации или различни карактеристики во една популација; - Продлабочено разбирање на резултатите од учењето, целите, содржините и стандардите за оценување од областа Работа со податоци во деветгодишното основно образование; - Конструкција и анализа на проблеми од областа Работа со податоци, користење стратегии за нивно решавање и процена на целите постигнати со нивно решавање. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во статистика, историски преглед; 2. Поим за варијабла, видови на варијабли, нивоа на мерење; 3. Методи на избор на примерок; 4. Вовед во експериментален дизајн: набљудување, експеримент, анкетирање; 5. Статистички графикони и табели: столбести дијаграми, пиктографи, кружни графикони, линиски графикони, точкести графикони; 6. Хистограми и распределби на зачестеност; 7. Мери на централна тенденција: мода, медиана, средна вредност (просек); 8. Мери на варијација: варијанса и стандардна девијација; 9. Работа со податоци во предучилишниот период и во основното образование. 			
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, учење по пат на решавање проблеми, учење со користење ИКТ, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, самостојна работа, консултации			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа		
14.	Распределба на расположливото време	45 наставни часа, 45 часа за други форми на активности		

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови (самостојни задачи)		
17.3.	Активност и учество	10 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: Редовност и активно учество во наставата (освоени најмалку 5 бода од Активност и учество) Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50 % од бодовите за индивидуалната работа (самостојните задачи).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Николовски, Т.	Избрани поглавја од Основи на статистиката во психологијата	Скопје: Филозофски факултет, УКИМ
		2.	Јакимовиќ, С.	Основи на дескриптивната статистика (интерна скрипта)	Скопје: Педагошки факултет, УКИМ
		Година			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Митевска, Ј. и група автори	Математика за IV година на реформираното гимназиско образование	Скопје: Просветно дело АД	
2.	Различни автори	Избрани поглавја од учебници по математика за основното образование	Министерство за образование и наука на Р. Северна Македонија		
Година					

Реден број на прилогот: 33

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Јазик на средината (на доминантната националност – албански јазик)			
2.	Код	ИБ5 ЈС			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Љуљзим Адеми			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Оспособен е за академско читање и пишување, умее да ги применува нормите на правописот и правоговорот, умее да ја применува функционалната јазична писменост, ги препознава различните јазични стилови и е носител на јазичната норма на сите јазични рамништа; - Познава, прифаќа и селектира стратегии за поддршка на мултикултурни вредности, мултикултурна и религиозна толеранција, јазичен и професионален плурализам; - Умее да комуницира на стандардната јазична норма на државниот (македонски) јазик и на својот мајчин јазик; - Ја познава и ја користи терминологијата што е карактеристична за професијата; - Поседува вештини за соработка со читателите и со корисниците на библиотечните услуги; - Има познавања за комуникација на стандардната јазична норма (македонска, албанска и турска). 				
11.	Содржина на предметната програма: Азбуката на албанскиот јазик; Броевите од 0 до 10; Личните заменки; Помошните глаголи сум и имам во исказен начин (актив, сегашно време, афирмативна, одречна и прашална форма); Показни заменки: овој, оваа / тој, таа; Деновите, месеците; Годишните времиња; Дијалози за запознавање, поздрав; Диктат со кратки реченици; Основни и други бои; Особини на суштества, објекти и предмети; Да научиме разни зборови; Именки од машки род; Именки од женски род; Именувања на занимања; Броење од 1 до 100; Колку е часот; Домот, каде е (се наоѓа)? Извинете, каде се наоѓа?; Моето семејство; Мојата куќа; Моето место на живеење; Каде учам, студирам; Библиотеката, комуникација во библиотека.				
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови Колоквиум 1 -35 бода Колоквиум 2 - 35 бода Или завршен испит 70 - бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство во 70% од предавања и вежби, положени двата колоквиуми			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Албански, македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Само евалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ремзи Несими Ѓустина Шушка	Учебник по албански јазик	Универзитет „Св. Китил и Методиј“	1989
		2.	Ана Тома, Зана Каприци, Лумније Радовицка	Gjuha letrare shqipe	Libri shkollor	1989
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бертон Сулејмани Веселинка Лаброска	Разговорник Libër bashkëbisedimesh	Нансенс диалог центар	2019
		2.	Борче Надин, Мирлинда Крифца, Муарем Вишко	Македонско-албански разговорник	Матица македонска	1994
3.		Веселинка Лаброска Бертон Сулејмани Хаки Имери – Бина Петар Атанасов	Македонско – албански и албанско македонски речник	Нансенс диалог центар	2019	

Реден број на прилогот: 34

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Етика				
2.	Код	ИБ5 ЕТ				
3.	Студиска програма	Библиотекарство				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Проф. д-р Светлана Камџијаш				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги осознае големите човечки вредности како предуслов за создавање сопствена хиерархија на вредности и морални норми, да стекне увид во основите на оваа основна дисциплина и во нејзиното значење за изградбата на етички поглед кон светот, да се упати во методите на етиката и во разработката на најзначајните етички прашања и пристапи, да ги запознае со најзначајните размисли во човечката историја за вредноста и целта на животот и за моралот воопшто, да се упати во најновите етички истражувања и настојувања, особено на полето на педагошката етика во воспитниот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Етиката како наука; основните човечки вредности (аксиологија); засновање на етичките норми (автономна и хетерономна етика); структура на моралот; поим и образување карактер, практична етика; етиката на наставничката професија; социјална етика; професионална етика; етиката и природата, големите етичари низ историјата и денес.					
12.	Методи на учење: интерактивна теорија, заеднички проекти, самостојни задачи.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	5 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Завршен устен испит, најмногу 50 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бода	
	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност на часовите и презентација на вредносниот систем на еден етичар или симулација на час во кој се пренесува една од човечките вредности на ученици од основно			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К. Темков	Етика	Епоха, Скопје	1998
		2.	К. Темков	Етика за млади	Просветно дело, Скопје	2002
		3.	Аристотел	Никомахова Етика	Три, Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пек. С.	Патот по кој поретко се оди	Наша култура, Скопје	2009
		2.	Сенека	За гневот	„Магор“, Скопје	2002
	3.	Расел,Б.	Освојување на среќата	„Макавеј“, Скопје	2003	

Реден број на прилогот: 35

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Еколошко воспитание			
2.	Код	ИБ5 ЕВ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, трет, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Глигорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски и практични знаења и вештини од областа; Познавање на значењето на дисциплината во системот на развој на личноста; Развој на теоретски и практични знаења и вештини од областа; Стекнување на знаења за развивање на еколошката култура и свест; Разбирање на целите и задачите на еколошкото воспитание; Идентификување, разбирање и употреба на различни методски постапки во еколошката едукација; Познавање и разбирање на можностите за еколошко воспитание во библиотека; Познавање и разбирање на факторите на еколошка едукација на деца и возрасни; Улогата на библиотекарот во развивање на еколошката свест и култура кај детска и возрасна популација.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на еколошкото воспитание, Еколошка култура (еколошка свест и еколошки навики), Еколошка едукација (цели и задачи на еколошкото воспитание, принципи на еколошкото воспитание, методски постапки во еколошката едукација), Еколошка информираност, Еколошки знаења и вештини, Еколошка ориентација на децата и возрасните, Фактори на еколошка едукација; Улогата на библиотекарот во развојот на еколошката свест.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	60 часа за наставни активности 30 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	40 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	20 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			20 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, албански, турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љиљана Митиќ	Методика еколошког васпитања	Учитељски факултет, Врање	2008
		2.	Елисавета Стикова	Здравствена екологија	УКИМ, Скопје	2006
		3.	Zderic, M	Primena didaktickih metoda za formiranje odgovornog odnosa učenika prema prirodi	Nastava I vaspitanje, Beograd	1989
		Дополнителна литература				
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Билјана Глигорова	Хигиена	Боро Графика, Скопје	2021
		2.	Leonora Jegeni	Ekolosko vospitanije	Skopje	2020
3.						

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ТРЕТА ГОДИНА, ШЕСТИ СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 36

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Класификација на библиотечниот фонд			
2.	Код	ЗБ6 КЛБФ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски и практични знаења за целокупниот библиотечен процес. Запознавање со информативните инструменти-каталози и видови на каталози. Оспособување на студентите за формирање, одржување и користење на каталозите. Стекнување на знаења за историскиот развој на универзалната децимална класификација-УДК, како и на нејзините карактеристики и структура.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски развој на системите на библиотечни класификации; Преглед на некои позначајни класификациони системи; Примена на различните класификациски системи (Класификацијата на Конгресната библиотека Вашингтон, Браунова класификација, Блисова класификација; Deweyeva децимална класификација; Универзална децимална класификација; Улогата на класификацијата во пребарувањето; Историски развој на Универзалната децимална класификација -УДК. Карактеристики на УДК. Структурата на УДК. Знаци и симболи што се користат во УДК. Дополнителни броеви во УДК (Специјални и општи дополнителни броеви). Улогата на класификацијата во електричното опкружување; Информативни инструменти-каталози. Видови на каталози, нивно формирање и користење.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Прв тест- мин. 18 макс. 35 Втор тест – мин. 18 макс. 35	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување на настава и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Булајик Весна	УДК у теорији и пракси	Hesperiaedu	2009
	2.	Група автори	УДК, Универзална децимална класификација	НУБ „Св. Климент Охридски“ - Скопје	1986	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Сузана Котовчевска Љиљана Иванова	Извод од меѓународната децимална класификација	Градска библиотека „Браќа Миладиновци“ - Скопје	2006
		2.	Сузана Котовчевска	Обработка на монографски публикации во училишните библиотеки	Градска библиотека „Браќа Миладиновци“ - Скопје	2011
	3.	Миле Бошески	Градска библиотека „Браќа Миладиновци“ - Скопје	Библиотекарско друштво на Македонија	2001	

Реден број на прилогот: 37

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ракописна традиција и раритетни збирки			
2.	Код	ЗБ6 РТРЗ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): стекнувања на знаења за историјата и карактеристиките на ракописната традиција во Македонија; скрипторските школи, книжевните центри, апокрифната книжевност, раритетните збирки во Македонија и светот, запознавање со нивните карактеристики.				
11.	Содржина на предметната програма: Почетоци на ракописната традиција во Македонија; Манастирски библиотеки; Средновековни книжевни жанри; Скрипторски центри; Книжевни школи (Охридска); Карактеристики; Ракописи создадени во овие книжевни школи; Апокрифи (старозаветни и новозаветни); Примери со текстови; Вовед во поимот раритетна збирка, формирање на раритетни збирки, услови, развој, специфики.; Археографски збирки во Македонија и светот, компарација.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Мартиновска	Апокрифите во македонската писмена традиција, книга прва	Македонска реч	2008
		2.	Виолета Мартиновска	Апокрифите во македонската писмена традиција, книга втора	Авторско издание	2011
	3.	Виолета Мартиновска	Приватните библиотеки во Охрид и Охридско	НУ „Григор Прличев“ Охрид	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Мартиновска	Регистар на старопечатени книги	2-ри Август Штип	2019
		2.	Виолета Мартиновска (коавтор)	Единствениот ракопис во штипската библиотека	НУ „Гоце Делчев“ Штип	2019
3.	Виолета Мартиновска	Охридско книжевно наследство	НУ „Григор Прличев“ Охрид	2008		

Реден број на прилогот: 38

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на медиумската писменост			
2.	Код	ЗБ6 ОМП			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	доц. д-р Весна Хорватовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат основни знаења за поимот, историскиот развојот, природата и целите на медиумите и медиумската писменост; интернетот и медиумската писменост; да стекнат вештини за пристап до информации (печатени и електронски), употреба на текстови, алатки и технологии во професионалниот и приватниот живот; да стекнат и да ги унапредат вештините за критичко размислување, анализа и оценување на информации од медиумската сфера; да се оспособат за оформување на пораки во професионалната сфера со етичко постапување и нивна креативна употреба; да се оспособат за работа во модерни дигитални библиотеки со примена на медиумска писменост.				
11.	Содржина на предметната програма: Традиционални и современи масовни медиуми - појава, функција, развој и влијание; Етика во медиумите; Масовна комуникација и моќта на медиумите; Јазикот на медиумите; Поим за Медиумска писменост; Основни компетенции за медиумска писменост; Интернет и медиумска писменост; Медиумската писменост- неопходна вештина за библиотекарот во современата библиотека; Препознавање на стереотипи и предрасуди во медиумска средина и нивно деконструирање; Нејзиното височество – рекламата! Поим, функција, видови (општо); Поим за вест – структура и видови вест; Клучни прашања при анализа и креирање на медиумска информација; Социјални медиуми – конструирана реалност vs. „реална“ реалност; Актуелните трендови и нивното влијание врз работата со медиумите; Новите професии во светското медиумско опкружување; Безбедноста на децата и возрасните во дигиталниот свет; Примената на филмот и останатите мулти- медијални алатки за образовни и промотивни цели; Сензибилизација и едукација на учениците / граѓаните за правилно користење на современи и дигитални библиотеки.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, консултации, е-учење, практично-апликативни активности				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	освоени минимум 20 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Renee Hobbs	Media Literacy in action	Rowman & Littlefield Lanham * Boulder * New York * London
		2.	Cyndy Scheibe Faith Rogow	The teacher's guide to media literacy (Critical thinking in a multimedia world)	Corwin USA
	3.	Стефан Јањик	Прирачник за обучувачи од областа на медиумската и информацијската писменост	Македонски институт за медиуми https://mim.org.mk/mk/publikacii/1140-prirachnik-za-obuchuvachi-od-oblasta-na-mediumskata-i-informaciskata-pismenost	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	David Buckingham	Media education Literacy, learning and contemporary culture	Polity Press UK
	2.	Nick Pernisco	Media Literacy An essential guide to the critical thinking skills for our complex world	„Understand media“ Los Angeles, CA /Seattle, WA / New York, NY	
			Година		
			2021		

Реден број на прилогот: 39

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија во библиотекарството			
2.	Код	ЗБ6 МБ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Мариета Петрова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - способност за активна примена на основните методолошки правила во својата професија (примена на стандарди, методи итн); - користење на средства за научна комуникација (научни часописи, извештаи, конференции, курсеви); - познавање на информациско – комуникациска технологија (електронски извори и база на податоци); - иницијативност, смисла за организација, правилна процена на ситуација и донесување на решенија. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - воведување во методологијата на истражувањето; - совладување на истражувачки техники и инструменти и на подрачјето на библиотекарството и архивистиката; нивно применување и подобрување, како и креирање на нови алатки и производи, преку изведување на проектни активности од областа на библиотекарството и архивистиката. 				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, презентации, работилници, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања (мултимедиско учење)	45 часа	
		15.2.	Вежби, проектни и информациски презентации, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бода два колоквиума по 20 бода или завршен испит 40 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна) <ul style="list-style-type: none"> - информациска писменост – 10 бодови - проектна активност (Power Point презентација) - 35 бодови - библиографија - 5 бодови 	50 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за полагање завршен испит: <ul style="list-style-type: none"> - присуство на предавањата и вежбите во текот на семестарот; - доволно познавање на содржините од предметот; - оспособеност за изведување самостојни проектни активности 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или од страна на студентите			
Литература					
22.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Cohen, L., Manion, L., Morrison, K.	Metode istraživanja u obrazovanju	Naklada Slap, Zagreb	2017
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Lynn Silipigni Connaway; Mary L. Raford	Research Methods in Library and Information Science	Santa Barbara, California; Libraries Unlimited	2017
2.	Madan Moneh Sinha	Research Methodology in Library	On-line books Amazon	2012	

Реден број на прилогот: 40

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на работа со надарени деца			
2.	Код	ЗББ МНД			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Камчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - да ги познава и разбира поимите надареност, креативност и талент; - да разликува видови надареност; - да ги познава карактеристиките на надарените ученици во основно-училишниот период; - да ги познава фазите и факторите на развојот на надареноста; - да се оспособи за препознавање и идентификување на надарени ученици; - да ги познава, разбира и употребува формите за работа со надарени ученици; - да познава модели за изработка на наставни програми за работа со надарени ученици; - да се оспособи за употреба на методи, техники и стратегии за работа со надарени ученици - да се оспособи за управување со информации (способност да се добијат и да се анализираат информации од различни извори); - да се оспособи за професионално комуницирање, соработка и тимска работа. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Што е надареност? <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Дистинкција на поимите: надареност, креативност, талент 1.2. Различни концепции за природата на надареноста (мултидимензионални, когнитивни, развојни) 2. Видови надареност: мултипла, вербална, математичка, уметничка и спортска надареност и надареност за лидерство 3. Карактеристики на надарените <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Методи за утврдување на карактеристиките на надарените ученици 3.2. Класификации на карактеристиките на надарените <ol style="list-style-type: none"> 3.2.2. Карактеристики на надарените во основно-училишната возраст 4. Развој на надареноста <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Фази во развојот на надареноста 5. Фактори што влијаат на развојот на надареноста 6. Препознавање и идентификација на надарените ученици <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Насоки и принципи за препознавање и идентификација на надарените ученици 6.2. Методи и форми на идентификација на надарените ученици 6.3. Субјекти кои учествуваат во идентификацијата надарените ученици 6.4. Инструменти за идентификација на надарените ученици 7. Форми на работа со надарени ученици <ol style="list-style-type: none"> 7.1. Редовни паралелки со додатна настава 7.2. Индивидуализирани паралелки 7.3. Специјализирани училишта 7.4. Вонучилишни институции 7.5. Збогатување и акцелерација 8. Едукација на надарените ученици <ol style="list-style-type: none"> 8.1. Модели за изработување наставни програми за работа со надарени ученици 				

	8.2. Методи техники и стратегии за работа со надарени ученици				
	8.3. Библиотеката како стимулативна средин за развој на надареноста.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, методски хоспитации во предучилишни институции, истражувачки активности, работилници, симулации, индивидуална работа, групна работа и самостојна работа.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (два теста од 35 бода или завршен испит максимум до 70 бода)	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност и активност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Арнаудова, В., Ач. Лешниковска, Е.	Надарено дете	Филозофски , Скопје	2000
	2.	Mlinarević V., Zrilić S.	Integralan pristup darovitosti-perspektiva u odgoju i obrazovanju	Hrvatska sveucilisna naklada, Zadar	2021
	3.	Кеверески, Јб.	Каков наставник им треба на надарените и талентираниите деца	Киро Дандаро, Битола	2007
	4.	Камчевска, Б.	Развој на програми и стратегии за автоиндивидуализација на децата	Педагошки факултет, Битола	2003
5.	Кеверески, Јб.	Светот на надарените и талентираниите деца	Летра, Охрид	2006	

		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	Gorgević, B.	Individualizacija vaspitanja darovitih	Prosveta, Beograd	1979
		2.	Koren, I.	Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika	Školske novine, Zagreb	1989
		3.	Koren, I.	Nastavnik i nadareni učenici	Školske novine, Zagreb	1989

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ТРЕТА ГОДИНА, ШЕСТИ СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 41

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Јавни, училишни и високошколски библиотеки			
2.	Код	ИБ6 ЈУВБ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски знаења за историскиот преглед на развојот на јавните, училишните и високошколските библиотеки. Да се запознаат со поимот на овој вид библиотеки. Исто така студентите да се запознаат со работата, стандардите и улогата на јавните, училишните и високошколските библиотеки во образовниот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Библиотеки – поим, суштина и видови; Појмовно определување на јавните, училишните и високошколските библиотеки; Историски преглед на развојот на јавните, училишните и високошколските библиотеки во Р. Македонија и во светот; Организациона поставеност на јавните библиотеки; Основните цели и функции, финансирање и законодавство на јавните библиотеки; Задачи и цели на училишните библиотеки; Педагошка и истражувачка улога на училишните библиотеки; Организациона поставеност на високошколските библиотеки; Педагошка и научно истражувачка дејност на високошколските библиотеки; Начин на формирање и користење на книжните фондови во високошколските библиотеки; Менаџмент во јавните, училишните и високошколските библиотеки.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	48 часа наставни активности 42 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	32 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	16 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	14 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	14 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	14 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Прв тест- мин. 18 мак. 35 Втор тест – мин 18 мак. 35		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно посетување на настава и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Sjuzan I. Higinis	Javne biblioteke u sluzbe za mlade	Narodna biblioteka Srbije	2009
		2.	Сузана Котовчевска	Училишните библиотеки – светилник во современиот образовен процес	С. Котовчевска	2020
	3.	Kovačević, D. Lasić-Lazić, J. Lovrinčević, J.	Školska knjižnica-korak dalje	Zagreb	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brofi Piter	Biblioteka u dvadeset prvom veku	Clio	2005
		2.	Група автори	Unapredivanje bibliotečkih usluga za osobe s invaliditetom	Narodna biblioteka Srbije	2009
3.	Miler Zoel I Miler Zan-Luj	Menadzment biblioteka	Clio	2006		

Реден број на прилогот: 41

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на воспитната работа			
2.	Код	ИББ МВР			
3.	Студиска програма	Библиотакрство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета година / шест семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат компетенции (знаења, ставови и вредности) за значењето на воспитната компонента во рамките на една воспитно-образовна институција (училиште или гардинка) како и оспособување за примена на современи воспитни методи, принципи, воспитни техники и стратегии во секојдневната воспитно-образовна практика со учениците/децата.				
11.	Содржина на предметната програма: Причини за занемарување на воспитната работа во училиштата/предучилишните институции - надворешни и внатрешни. Приоритети на современата воспитно-образовна институција од воспитен аспект, Потреба од современо менаџирање на одделението или групата. Педагошката ориентација на наставникот (воспитувачот) и социо-емоционалната клима во одделението- групата; Методи и принципи на воспитна работа; Современи модели, техники и стратегии на воспитна комуникација- реституција, реалитетна терапија, Светски искуства во врска со менаџирањето на дисциплинските проблеми (САД, В. Британија, Норвешка), Интеракција и комуникација во воспитниот процес; Култура на изразување на наставникот-воспитувачот; Соработка со родителите - светски искуства.				
12.	Методи на учење: интерактивни методи :разговор, дискусија, дебати, презентации (усни, писмени), студии на случај, демонстрација, критички осврти, компарација, текст- анализа (анализа, синтеза, евалуација).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа др.активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување усмено или писмено				
	17.1.	Тестови	2 (теста/ колоквиуми) најмногу до 70 бодови заедно		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Најмногу до 20 бода		
	17.3.	Активност и учество	Најмногу до 10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За редовните студенти редовност на предавања и доколку не се положат колоквиумите, се оди на завршен испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Попова-Коскарова, Р	Модели, техники и стратегии за успешно менаџирање со одделението или класот	Јофи скен	2008
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Doverborg, E, Pramling, I	Learning and development in early childhood education (111-178)	Liber, Stocholm	1999
		2.	Rijavec, M, Miljkovic, D	Pozitivna disciplina u razreu (17-143)	IEP-Zagreb	2015

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ЧЕТВРТА ГОДИНА, СЕДМИ СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 43

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Традиционално и електронско издаваштво			
2.	Код	ЗБ7 ТЕИ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Весна Хорватовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски знаења од областа на издавачката дејност и печатарството во Македонија; оспособување на студентите за самостојно истражување во контекст на креирање и насочување на издавачките индустрии кон публикувања кои би го зацврстиле библиотекарството во Македонија; стекнување на теоретски знаења од областа на електронското издаваштво со цел поттикнување и уврдување на современите начини на публикување во насока на развој на културата и културните изразувања.				
11.	Содржина на предметната програма: Теориски и историски преглед на издавачката дејност; современа дефиниција на книгата; преглед на издавачката категоризација – традиционално или класично издаваштво, електронско издаваштво, периодика, преводна литература; дефиниција на електронската публикација и суштински поими карактеристични за електронската граѓа; преглед на жанровска – дискурзивна класификација на класичните и електронските публикации; основи на техничката заштита на електронската граѓа; електронското издаваштво во Македонија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, консултации, е-учење, практично-апликативни активности				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	освоени минимум 20 поени			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Special feature on publishing and printing	European commission	2013
		2.	Туцаровска-Ќупева, Билјана	Македонската книжевност во контекст на издавачката дејност во Република Македонија (1991-2007)	ВиГ Зеница, Скопје	2012
		3.	Зоран Велагиќ	Увод у наклadniштво	Филозофски факултет, Осиек	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Глен,Џордан/Крис Ведон	Културна политика	Темплум	1999
		2.	Даниела Живковиќ, Загреб 2001	Електронична књига	Мултиграф, Загреб	2001
	3.	Наташа Ивановиќ	Комуникациска и маркетиншка стратегија издавачког предузеќа са културолошком мисијом	Београд	2010	

Реден број на прилогот: 43

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Специјализирани библиотеки и збирки				
2.	Код	ЗБ7 СБЗ				
3.	Студиска програма	Библиотекарство				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за Библиотекарство				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): стекнување на основни знаења од областа на специјализираните библиотеки и збирки. Карактеристики. Методологија на истражување.					
11.	Содржина на предметната програма: општи поими. Карактеристики на специјализираните библиотеки и збирки. Анализа. Истражувања. Компарации.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Виолета Мартиновска	Палеографски албум	НУБ „Св.Климент Охридски“ Скопје	2008
2.	Горѓи Поп Атанасов	Палеографски албум 1	Менора	2012
3.	Горѓи Поп Атанасов	Палеографски албум 2	Менора	2012
Дополнителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Виолета Мартиновска	Албум на водени знаци	НУБ „Св.Климент Охридски“ Скопје- Феникс	2003
2.	Тоде Илиевски, Виолета Мартиновска	Приватните библиотеки во Охрид и Охридско	НУ Библиотека „ Григор Прличев“ Охрид	2008
3.	Виолета Мартиновска	Охридското книжевно наследство	НУ Библиотека „ Григор Прличев“ Охрид	2008

Реден број на прилогот: 44

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Комуникација со култура на јазичното изразување			
2.	Код	ЗБ7 ККЛИ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандиловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основните поими од областа на комуникацијата и на културата на изразувањето (дефиниција, видови, значење), да разликуваат и да применуваат различни видови комуникација во различни говорни ситуации, да ја препознаваат и да ја практикуваат стандарднојазичната форма на комуникација, да се оспособат правилно да општат и критички да се однесуваат кон својот и кон туѓиот говор.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникација: поим, видови, елементи, значење; комуникацијата како процес на општење и размена на информации – учесници, форми, нивоа, функции, вештини и техники. Култура на изразувањето: поим, значење и основни карактеристики; јазични и војазични елементи на културата на изразувањето; карактеристики, елементи и значење на култивираниот говор; култура на слушање; јазично-стилски вежби.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови Писмен дел – два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода Устен дел – завршен испит до 10 бода		80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: редовно присуство на предавања и на вежби, со најмалку три неоправдани отсуства. Услов за полагање завршен испит: да има потпис и освоени најмалку 16 бода од активностите.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Груевски, Т.	Култура на говорот		2011
		2.	Шипка, М.	Култура говора	Прометеј	2008
		3.	Јаниќијевиќ, Ј.	Комуникација i kultura: sa uvodom u semiotička istraživanja	Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Цветановиќ, Вл.	Основе културе говора и реторике		2001
		2.	Груевски, Т.	Комуникации и култура		2004
	3.	Минова-Ѓуркова, Ј.	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор	2003	

Реден број на прилогот: 45

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Библиотечни фондови, формирање и организација			
2.	Код	ЗБ7 БФФО			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски знаења од областа на библиотечните фондови, нивното формирање и организацијата. Запознавање со карактеристиките на фондовите и нивната функционалност.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во поимот библиотечен фонд; Видови на фондови; Нивно формирање; развој; функционалност; карактеристики; организација на процесите.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	96 часа наставни активности 84 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	48 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	48 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	29 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Прв тест: мин. 18 макс. 35 Втор тест: мин 18 макс. 35		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување на настава и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Brofi Piter	Biblioteka u dvadeset prvom веку	Biblioteka u dvadeset prvom веку	2005
		2.	Клејтон Питер	Управување со изворите на информациите во библиотеките	Нампрес	2009
	3.	Т. Aparac-Gazivoda	Teorijske osnove knjižnične znanosti, „Zavod za informacijske studije“	Zagreb	1993	
	22.2.	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Радосављевич Вера, Петровик Радмила	Конзервација и реставрација	Архив Србија	2000	

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ЧЕТВРТА ГОДИНА, СЕДМИ СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 46

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент во библиотекарството			
2.	Код	ИБ7 МЕБ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги запознаат основите на менаџмент-процесот во образованието, но и да се градат ставови и вредности за етичноста на менаџмент-лидерството.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за менаџмент, Современата улога и функции на менаџментот, Видови на менаџмент (системски, ситуационен и стратегиски, инвестиционен), Одговорност на менаџерот, Способности на менаџерот, Вербална и невербална комуникација, Менаџмент со институции од културата. Фактори за успех. Човечки ресурси и услуги од областа на културата. Водење на деловен состанок и деловен разговор.				
12.	Методи на учење: интерактивни методи-предавање преку power point презентации, дискусија, дебата, анализа, синтеза, критичко размислување, симулации и студии на случај				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	(два колковниумски теста по 36 бода, или устен испит.		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	до 20 бода		
	17.3	Активност и учество	до 10 бода		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За редовните студенти редовност на предавања и доколку не се положат двата колоквиума се оди на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cetinski, V, Peric, M, Sugar, V	Menadzment kulture (27-57)	Facultet za menadzment i turizam , Opatija	2012
	2.	Попова- Коскарова, Р.	Менаџмент во образование (интерна скрипта за студенти на ПФ)		2011	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Попова-Коскарова Р.	Комуникација во туризмот (општа и деловна комуникација) (32-62)	Факултет за туризам, Скопје	2007	
2.	Н.Ташков	Организациско однесување (25-75)	УГД Штип	2015		

Реден број на прилогот: 47

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Кукларство и сценографија			
2.	Код	ИБ7 КС			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Маја Рауник Кирков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на знаења за значењето на куклите и симболичката игра во обезбедување и поттикнување на развојот во рана училишна возраст - Стекнување на знаења за карактеристиките на куклените претстави - Стекнување на способности за изработка на гињол кукла и сценографија за куклена претстава - Стекнување на способности за употреба на сценски говор и сценски движења - Реализација на куклена гињол претстава 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Поим за кукларство - Карактеристики и изработка на гињол кукла - Поим за сценографија во куклена претстава, видови и карактеристики - Видови текст, дзенски говор и сценски движења во куклена претстава - Интегрирање на сите елементи во реализација на куклена претстава 				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	Предавања 2 часа неделно (2 x15=30), вежби 1 час неделно (1x15=15) 45 часа предавања и вежби 45 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Куклена претстава	35 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Куклена претстава	55 поени		
	17.2.	Проектни задачи	15 поени		
17.3.	Активност и учество	30 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присуство во 70 % од предавања и вежби, освоени најмалку 50% од предвидените активности			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Резултати од куклена претстава и активности во тек на предавањата и вежбите, индивидуална работа, анкети			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ордев, Данчо	Материјали и техники во наставата по ликовно	Педагошки факултет, Скопје	2003
		2.	Blumenthal, E.	Puppetry a world history.	New York: Abrahams Library publication.	2005
		3.	Покривка, В.	Дијете и сценска лутка	Школска књига, Загреб	1985
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jenkins, J.P.	The magic of puppetry: A guide for those working with young children.	New Jersey: Prentice-Hall Inc.	1980.
		2.	Currell, D.	Learning with puppets	London: Biddles. Ward Lock Education.	1980.
	3.	Currell, D.	The complete book of puppet theatre	London: A & C Black Publishers Ltd.	1976	

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД ЧЕТВРТА ГОДИНА, ОСМИ СЕМЕСТАР

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Реден број на прилогот: 48

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Односи на библиотеките со јавноста			
2.	Код	ЗБ8 ОБЈ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	доц. д-р Весна Хорватовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теоретски и практични знаења за промовирање на библиотеките како места и центри на размена за информации, како место за мноштво активности каде се промовира, поттикнува и се мобилизира интересот на јавноста. Студентите да стекнат знаења за насочување на јавноста кон библиотеките..				
11.	Содржина на предметната програма: Промоција на библиотеките, библиотеките во функција на јавноста; односи со јавноста; Партнерство помеѓу: библиотеката и заедницата, други библиотеки, издавачи, невладини организации, граѓани; Библиотеките како места и центри за размена на информации, за воспоставување на комуникации од различен вид; Библиотеките како место за мноштво активности со кои се промовира, поттикнува и се мобилизира интересот на јавноста; Форми на насочувања на јавноста кон библиотеките; Видови на информациски извори за задоволување на барањата на јавноста; Насочување на јавната перцепција на корисниците кон библиотеките; Методи и постапки на истражувања на потребите на корисниците; Инструменти за информирање и оспособување на корисниците.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, консултации, е-учење, практично-апликативни активности				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	освоени минимум 20 поени				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Како да комуницирате со медиумите	Македонски институт за медиуми	2003
		2.	Mikelić Preradović, Nives	Učenjem do društva znanja (udzbenik)	Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu	2009
		3.	Група автори	Пишување за електронски медиуми	Македонски институт за медиуми	2009
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Група автори	Пишување за печатени медиуми	Македонски институт за медиуми	2009
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот: 49

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Методи на работа во училишните библиотеки				
2.	Код	ЗБ8 МУБ				
3.	Студиска програма	Библиотекарство				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Библиотекарство				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Анита Штерјоска Митреска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за структурата и функцијата на училишната библиотека; да се запознаат со работата на училишниот библиотекар; да развијат компетенции за работа во училишна библиотека; да умеат да воспостават врска помеѓу библиотечните ресурси и Наставниот план и програми; да развијат вештини за соработка со наставниот кадар и со стручната служба во училиштето; да се оспособат за организирање на креативни работилници и јавни настани во училишната библиотека.					
11.	Содржина на предметната програма: Училишна библиотека; Историски преглед на развојот на училишното библиотекарство; Организација, содржина и функција на училишната библиотека; Компетенции на училишниот библиотекар; Планирање и програмирање на работата на училишниот библиотекар; Годишен план и програма на училишната библиотека; Оперативен план за работа на училишниот библиотекар; Библиотечен простор и библиотечни ресурси; Библиотеката како информативен, педагошки и културен центар на училиштето; Библиотечно-информациската дејност на училишниот библиотекар; Педагошки компетенции на училишниот библиотекар; Улогата на библиотекарот во воспитнообразовниот процес; Методи на работа во училишна библиотека; Истражувачки активности во библиотеката; Организирање на настани и работилници во училишната библиотека; Соработка на библиотекарот со наставниците и со другите служби во училиштето; Културна и јавна дејност на библиотеката и на училишниот библиотекар.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, практична настава, работилници, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бода			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна), изработка на дидактички средства	20 бода			
	17.3.	Активност и учество	10 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: редовност и активност на предавања, на вежби и на практика Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени од предвидените активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котовчевска, С.	Библиотечно работење во училишните библиотеки	Градска библиотека „Браќа Миладиновци“	2012
		2.	Николов Б.	Библиотечно работење: Прирачник за сите видови библиотеки	Битола: Универзитет „Св. Климент Охридски“	2008
		3.	Штерјоска Митреска А.	Методи на работа во училишна библиотека (скрипта за интерна употреба)		2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Penkov, Mile N.	Библиотека основне школе и њена функција у настави српског језика и књижевности	Учитељски факултет, Врање	2016
		2.	Клејтон, П., Горман, Г. Е.	Управување со изворите на информациите во библиотеките – управување со фондовите во теорија и пракса	НАМПРЕС	2009
	3.	Петровски Д.	Библиотекарство.	УКЛО, Битола	1998	

Реден број на прилогот: 50

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Дигитализација на библиотечната граѓа			
2.	Код	ЗБ8 ДБГ			
3.	Студиска програма	Библиотекарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за библиотекарство			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасмина Јовановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со процесите и техниките за дигитализација на библиотечната граѓа, да ги совладаат основните принципи за менаџирање со дигиталната граѓа, нејзиното зачувување, како и техниките за нејзино презентирање.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Дефинирање на поимот дигитализација. Одредување на задачите и целите на дигитализацијата. - Одбирање и подготовка на граѓата за дигитализација. - Одредување на процесите и техниките за дигитализација. - Обработка и контрола на квалитетот. - Заштита на дигиталната граѓа во електронска околина. - Складирање и пренос на дигиталната граѓа. - Преглед и користење на дигиталната граѓа. - Одржување на дигиталната граѓа. 				
12.	Методи на учење: Предавања поддржани со презентации, интерактивни предавања, лабораториски вежби, тимска работа на проект, учење во електронско опкружување (форуми, консултации).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), индивидуална и тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектна задача	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	нема	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Прв тест – минимум освоени 20 поени од максимални 40 поени Втор тест – минимум освоени 20 поени од максимални 40 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност во посетувањето на наставата, вежбите и домашните задачи.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	механизам на интерна евалуација и анкети				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hrvoje Stancic	Digitalizacija	Zavod za informacijski studije Zagreb	2009
		2.	Kwong Bor Ng Jason Kucsma	Digitalization in the Real World	Metropolitan New York Library Council	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Filippo Stanco, Sebastiano Battiato, Giovanni Gallo	Digital Imaging for Cultural Heritage Preservation: Analysis, Restoration, and Reconstruction of Ancient Artworks (Digital Imaging and Computer Vision)	CRC Press Taylor & Francis Group	2011
		2.	Piter Brofi	Biblioteka u dvadeset prvom veku	CLIO	2005